

În 2022, România, destinație atractivă pentru investitori, în Europa de Est

Conform celui mai recent studiu de atractivitate realizat de EY, România s-a clasat pe locul al 16-lea (din 32 de poziții) în clasamentul țărilor cele mai atractive pentru investiții în 2022, după Polonia, dar înaintea Ungariei și Republicii Cehe.

În 2022, 56% dintre companiile străine participante la studiu intenționează să înființeze sau să își extindă operațiunile din România, ceea ce plasează țara noastră pe locul al patrulea, la egalitate cu Franța și în urma Portugaliei (62%), Lituaniei (60%) și Regatului Unit (58%), dar deasupra mediei europene, care este de 53%.

Cu toate acestea, specialiștii EY atrag atenția că pe termen lung, prognozele indică o scădere a atractivității pentru investiții. Totuși, actuala situație ar putea da naștere unui paradox, deoarece România oferă multe oportunități, de exemplu în ceea ce privește relocarea companiilor din Ucraina. Țara noastră este într-o poziție privilegiată la nivel european în ceea ce privește planurile liderilor executivi de a își reloca serviciile de asistență pentru întreprinderi și funcțiile de lanțuri de aprovizionare în Europa (operațiuni de „reshoring” și „nearshoring”) pentru a reduce la minimum impactul viitoarelor perturbări.

„Cu o criză aflată pe final – pandemia și o alta în plină desfășurare – războiul din Ucraina, economia noastră este din nou pusă la încercare, însă ne aflăm și în fața unei oportunități: sprijinirea cât mai multor companii provenind din zonele afectate care ar putea căuta să își mute activitatea peste granițe și să aleagă țara noastră ca posibilă destinație. Totodată, pachetele de asistență europene destinate statelor membre vor ajuta România să își asigure necesarul pentru crearea unui mediu stabil, care ar trebui să atragă și mai mulți investitori străini”, spune Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale.

Regiunea vestică a României vizează primul loc

În același top al atractivității pentru investiții, la nivel european, Bucureștiul se poziționează pe locul al 25-lea din 44 de orașe, depășind capitale precum Budapesta, Vilnius, Riga, dar și orașe europene importante, precum Munchen, Porto, Rotterdam, Geneva, Valencia.

Potrivit sursei citate, în 2021, Bucureștiul a fost în mod clar cel mai vizat oraș din România pentru ISD, conducând clasamentul cu 38,9%, în timp ce regiunea vestică a însumat 19,5% din investițiile străine directe, concentrate în județele Arad și Timiș.

Cu toate acestea, decalajul dintre regiunea de Vest și București poate fi aproape egal din punctul de vedere al planurilor investitorilor pentru acest an. Aproape un sfert din viitoarele investiții în România (24%) va fi atras de regiunea Vest, principalul județ din această zonă fiind Sălaj, cu 9% din investiții, urmat de Arad, Timiș și Bihor, toate cu câte 5%.

Muntenia se situează pe locul al treilea, Argeș și Prahova fiind singurele reprezentante, fiecare cu câte 3,5% din investițiile totale. Pe de altă parte, zona nord-estică a României este reprezentată de județul Neamț (1,8%) și județul Suceava (1,8%), în timp ce în partea de sud a României, singurul județ care va atrage investiții, potrivit respondenților, este Teleorman, cu 1,8% din total.

Diferit de anul trecut este faptul că județe precum Sibiu, Brașov sau Ilfov nu reprezintă destinații pentru investiții în opinia investitorilor.

Lanțurile de aprovizionare și logistica, preferate de investitori pentru al doilea an consecutiv

Pandemia a afectat operațiunile de lanțuri de aprovizionare și logistică la nivelul întregului continent european, determinând companiile să dorească relocarea activităților mai aproape de piețele de origine și de clienții locali. Comparativ cu 2020, când au fost înregistrate 595 de proiecte, în 2021 s-au înregistrat 655 de proiecte în domeniul logisticii. În plus, în 2021, numărul de proiecte industriale a depășit nivelul de dinainte de criză, reflectând un efect de revenire și o reorganizare globală a lanțurilor de aprovizionare.

Conform sursei citate, România este cea mai dorită destinație pentru investiții în 2022 în ceea ce privește lanțurile de aprovizionare și logistică, datorită competitivității sale în materie de costuri și a ofertei de forță de muncă, evenimentele din Ucraina acționând ca un catalizator în acest sens.

Diferența majoră față de anul trecut rezidă în creșterea popularității serviciilor de asistență pentru întreprinderi, care au depășit producția. Cea mai mare creștere a fost înregistrată de proiectele de cercetare-dezvoltare, de pe locul al șaptelea în

2021, pe locul al patrulea în 2022.

IMM-urile și politicile de mediu ar trebui să reprezinte prioritățile României

Dacă în 2021, investitorii considerau că principalele trei priorități cărora România trebuie să le acorde atenție sunt: sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii, încurajarea politicilor și atitudinilor de protecție a mediului și creșterea calității și a valorii adăugate a produselor, în 2022, principalele două priorități au rămas aceleași, subliniind un mesaj puternic către sectoarele public și privat din România și anume că IMM-urile și mediul trebuie să rămână temele cele mai importante. Totuși, în 2022, a treia poziție este ocupată de inovație și sectorul tehnologiilor avansate, temă care a urcat opt poziții comparativ cu anul trecut.

La nivel european, studiul a relevat că percepția și perspectivele liderilor executivi ai IMM-urilor sunt mai puțin optimiste decât cele ale conducătorilor de companii multinaționale. Numai 26% dintre companiile mici au declarat că planurile lor de investiții s-au extins datorită pandemiei, comparativ cu 64% dintre companiile mari.

Cu toate acestea, numai 44% dintre IMM-uri intenționează să investească în Europa în anul următor sau în următorii trei ani, iar 58% consideră că atractivitatea Europei va crește în același interval. Totodată, 83% dintre companiile mari plănuiesc să investească în Europa.

Studiul arată că pentru IMM-uri este important să beneficieze de sprijinul autorităților. De exemplu, toate companiile mari au declarat că Mecanismul de Redresare și Reziliență a fost un factor decisiv în decizia lor de a își menține sau extinde activitățile în Europa, comparativ cu 54% dintre companiile mici.

Sustenabilitatea, un sector primordial pentru România

Încurajarea politicilor și atitudinilor de protecție a mediului a fost selectată pentru al doilea an consecutiv drept al doilea cel mai important aspect asupra căruia România ar trebui să își canalizeze eforturile în viitor pentru a rămâne competitivă în rândul economiilor globale. Totuși, atunci când au fost întrebați cum poate România să rămână atractivă din punctul de vedere al sustenabilității, aproximativ 59% dintre liderii executivi au declarat că este nevoie de reglementări pentru a susține practici comerciale durabile (de exemplu, obligații de reciclare, reglementarea protecției biodiversității, standarde pentru clădiri ecologice). 45% dintre aceștia au fost de părere că România trebuie să își îmbunătățească potențialul de decarbonare a lanțurilor de aprovizionare (de exemplu, prin reducerea transporturilor, prin acces la materiale durabile).

Aproape același procentaj de respondenți (43%) au declarat că este important să crească numărul de surse regenerabile în producția de electricitate, iar 42% au menționat că România ar trebui să asigure existența abilităților și competențelor necesare pentru a facilita proiectele de sustenabilitate. **(C.Ș.)**